

AC2023 – Äldre vårdade på vård- och omsorgsboende i Västerbottens län år 2023

Bakgrund och syfte

I Västerbottens län (AC län) har regelbundna inventeringar genomförts med syfte att beskriva den population äldre som bor/vårdas vid vård- och omsorgsboenden. Den första inventeringen genomfördes 1975 och har sedan upprepats 1982, 1988, 1994, 2000, 2007 och 2013. Nu planeras en ny inventering 2023 som ger oss en unik tidserie med mätningar över nästan 50 år.

Syftet med projektet är att beskriva de äldre som bor/vårdas vid vård- och omsorgsboenden i Västerbottens län för att kartlägga hur stor andel som har kognitiv svikt samt huruvida denna andel har förändrats jämfört med tidigare undersökningar. Studien syftar också till att göra jämförelser med avseende på fysisk och psykisk funktionsförmåga, vårdtyngd, läkemedelsförskrivning, fallolyckor, sömn, smärta, ätande och munhälsa, förstoppning, kommunikation och trivsel. Studien syftar dels till att i tvärsnitt undersöka förekomst och samband mellan ovanstående faktorer, dels att med hjälp av tidigare undersökningar som jämförelse undersöka hur detta förändrats.

Material och metod

Studien planeras genomföras under hösten år 2023 och omfattar samtliga personer som bor/vårdas vid vård- och omsorgsboenden för äldre i Västerbottens län. Totalt bedöms undersökningen kunna omfatta cirka 3500 – 4000 personer. För insamling av data kommer Multi Dimensional Dementia Assessment Scale (MDDAS) (Sandman 1988) att användas. Skalan mäter motorisk förmåga, syn, hörsel, kommunikation, ADL funktioner, beteendeförändringar, psykiska symtom samt fysisk och psykisk vårdtyngd. Dessutom kommer det i enkäten att insamlas uppgifter om den boendes kognitiva förmåga, ätande och munhälsa, förstoppning, fallolyckor, sömn, smärta, trycksår, aktiviteter, sociala kontakter och trivsel.

Det planeras att inhämta registerdata för läkemedel, relevanta och vanliga diagnoser (kognitiv sjukdom, hjärtinfarkt, hjärtsvikt, stroke, KOL, njursvikt, frakturer, depression) samt dödsdatum. Följande nationella register planeras kopplas till enkätdata: Läkemedelsregistret, Patientregistret, Dödsorsaksregistret (dödsdatum) samt kvalitetsregistret Svenska registret för kognitiva sjukdomar/demenssjukdomar.

Betydelse

Det är av stor betydelse att beskriva de äldre som bor/vårdas vid vård- och omsorgsboenden för att kartlägga om populationen förändras över tid. Det är möjligt i denna studie att med god precision få svar på om prevalensen av kognitiv svikt i särskilda boenden har förändrats jämfört med tidigare studier. Studien kommer också att kartlägga om vårdtyngden för personalen har förändrats och förekomsten av en mängd vanliga och betydelsefulla symptom för äldre på vård- och omsorgsboenden. Kunskap om aktuell förekomst och samband mellan olika faktorer möjliggör fortsatt utveckling av vård och omsorg för att bättre uppmärksamma och behandla olika problem.